

CT 35,4

С-35, 4

1 =

инв. № 550
ОДНОВЕРНОБЪЛГАРСКОЕ

ДѢТОВОДОСТВО

Евѣнгѣлїй. за Слѣдѣ.

МАЛКИ ТѢ ДѢЦА.

Напечатано съ одобренїемъ Его Императорскаго
Мажорнаго Кавалера

ЛѢВОНА АЛЕКСАНДРОВИЧА АЛЕКСАНДРОВИЧА:

Благословенїемъ же преосвященнѣйшаго Сербїи Митрополита Господина ПЕТРА.

Собранно отъ разлїчныхъ списатели, и сочиненно на шесть чѣсти, за шесть оученичїи чїны: первомъ преведенно отъ бѣлиногреческаго діалекта, на Славеннобългарскаго, и изданно: отъ Неофита архимандрита Хиландарца, рѣдомже Котланца: и Еммануїла Васкидовича, бѣлиногреческаго Сишѣвскаго сѣчилища оучителя.

ЧАСТЬ ВТОРАЯ.

Содержаща известїа за пѣть тѣхъ чѣствы. Надлежательства на бѣхожденїето съ разнїи лица, и обязанности. Есепѣви бѣсны. Правосудїелнїи повѣсты. Четѣрите нѣждны наѣки всѣкомѣ. Пѣть тѣхъ пѣлзы на челоуѣчѣсткото: и должностыте на всѣкаа фамїліа.

ВЪ КРАГЪВЦѢ,
Оу Княжеско-Сербской Типографїи 1835.

Ча́ста вто́раа.

За па́ть тѣхъ чѣства.

Какко-то и ако наѣчимъ, говори учитеаь, наѣчками го чрезъ чѣствата, и ако немахъми чѣства, нищо неможахъми да знаѣми, ношехъме да сме нечѣственны, както са каменити.

Чѣствы те, чрезъ които учими всички те, колѣко то можиме да знаѣме па́ть са.

Бидѣніе, сѣшаніе, обонѣніе, кѣшеніе, о-сѣзаніе, (унипоканіе) и органы (орѣдіа) на тѣхъ са: очити, оушиѣти, носѣтъ, оустѣта, рѣцѣти, и всичко-то тѣло: и казватъса всички ти кѣпно чѣствѣтелны.

И имамы очити, за да кѣждаме, оушиѣти, за да сѣшаме, носѣтъ, за да обонѣваме (оумири́скаме), оустѣта, за да кѣскаме, рѣ-

сѣа кнѣга на бѣпраксѣа

Ако щеши добронравенъ, и благочестивъ да бѣдешъ,
Чтиже о оученичѣ! правила да предовѣши.
Колѣкото почѣва таа маала кнѣжка,
Ако щеши, да бѣдешъ похваленъ по вселѣнна всичка.

или разсѣждака: и нитѣ познава разстоѣнства-
та, само, колико докѣкатъ неговы тѣ рѣцѣ.
Тогѣ ради и ѣ достоинно печѣланный, зашѣ некѣж-
да невѣсна та докрина, солнечна та свѣтлостъ,
нитѣ на мѣсѣца саадкаго свѣта, нитѣ на звѣ-
зды тѣ иѣсностъ та, нитѣ разсѣждака наслаж-
дѣнїе то, на рѣзны тѣ цвѣтѣа, коѣко то са по
земля та, коѣко то мы чрезъ видѣнїе то чѣв-
ствобами.

Г л ѡ ш а н і е.

Оз оушѣ тѣ си саѣшамѣ всѣчки топѣа-
нїи (трѣпаныта), и шѣмы (ѣковы), коїто бы-
катъ, или проницѣкатъ, отъ кѣтрѣнното дѣн-
жѣнїе (мѣрданїе), и соѣдарѣнїе на тѣлаата, зашѣ-
то тѣлаеснїи соѣдарѣнїи дѣжкатъ кѣтаратъ, и
кѣтарното дѣжжѣнїе, вхѣжда въ мой тѣ оушѣ,
и саѣшамъ шѣмовыти.

Саѣшамъ часослѣбїето (саѣата), и чѣа че-
ткертїныти, и часовыти, саѣшамъ когдѣ го-
бѣратъ чѣловѣцыти, или когдѣ ма бѣка мой-
та маїка: саѣшамъ сокѣтыти на моего ѣтѣа,
и поѣчїтелствата, на моего оучїтелеа: бнїма-
бамъ да взѣма нѣкоѣ поѣза, ѣтъ нѣговѣтѣ
поѣчїтелства, и наипѣче знѣмъ, кѣкъ за това
хѣда въ оучїанїи то.

О! заполѣчнїи гѣбѣхъ, ѣтъ колико кѣри ѣ
лишѣнъ! зашѣ ѣ лишѣнъ отъ чѣвството, на

саѣшанїето! лишѣса саїчното оуслѣждѣнїе на
мѣзнѣката! лишѣса поѣчїтелствата на оучїте-
ли тѣ, и моїтѣ тѣ, коїто са чѣѣтъ въ
цѣрквата: и когдѣ ѣ родѣнъ гѣбѣхъ тогдѣ са
лишѣ, и отъ произносїтелното слѣбо.

О б о н а н і е.

Оз носѣтъ оумїрїскамы кѣѣхъ, коѣкото
їздѣкатъ благоѣхѣнїе (довромирїсканїе), или
заѣѣхѣнїе, и наслаждабамѣса на доврѣ тѣ ми-
рїзмѣ: а отъ лѣшаки тѣ са не оуѣгождаба-
мы, зашѣ иѣношѣнствата на благокѣннїи тѣ
прїѣтнѣса на дѣшѣта: а заѣкѣннїи не са
прїѣтнѣ.

Понѣже заѣѣхѣнїе то ѣ гнѣсно и бредїте-
но на здрабїето, тогѣ ради мой тѣ родїтели
ѣттѣаратъ чѣсто братѣта, и прозѣрцыти на
нашего дѣма, за да хѣлаѣзва чїстѣ кѣтаръ, за-
шѣ затѣбѣрннїи воздѣхъ иѣгнѣка, и докѣрка
заѣкѣннїе, и послѣдно бѣка на чѣловѣческото
здрѣбїе бредїтеленъ.

В к ѡ ш е н і е.

Оз оуѣтата кѣѣшѣвами, и разсѣждабамѣ
саадкити и горчїкыти иѣстїета, ѣтъ коїто ко-
лїко са горчїкы, или трапчїкы, или многѣсо-
лѣннѣ, или многѣ кїсѣли. Онѣзы докѣратъ
вѣслаѣстїе въ кѣшѣнїето, нитѣ иѣмъ таковы иѣ-

стїята, или обощїи, защо казка отѣцъ ми, такоки покреждаватъ здравїето.

Когдѣ самъ болѣиъ, или когдѣ ми ѣ, же-
лъдокадъ (стомахахъ), разкаленъ, тогдѣ и
отъ наисладотворно то истїе ми сѣ погнѣсѣла.
Тогдѣ ради за да не сѣ разволѣа, и нитѣ да
разкалѣ мѣхъ жеждокъ, не имъ много, ни-
тѣ отъ всїчки тѣ истїе та. Но колко то
подоваба и отъ колко-то ми прощаватъ мой
тѣ любезны родїтели.

И когдѣ сѣдѣ притрапеза та, чакамы да
ми покажѣтъ честїи ти мой родїтели, отъ
кой истїе та да имъ, и стрѣкамы токѣ съ
моѣ благодаренїе. Защо знамы добрѣ: какъ
мой ти родїтели, ишатъ бѣнаги мой-то до-
врѣ: и азъ благодарѣ и тѣхна та бола.

Освѣзѣніе (оупїпванїи.)

Освѣзѣніе-то бѣла съ всїчко-то тѣло. За-
що азъ коѣ то страна на наше-то тѣло допрѣ
нѣшо, чѣвствовами (оусѣщами), ако ѣ стѣден-
но, или тѣпло, ико, или мѣко, водѣко, или
гаадко, и пакъ коѣ-то страна приважїи на
наше-то тѣло до нѣшо, пакъ оусѣщами. О-
баче особно оусѣщами, съ край переты тѣ, на
нашы тѣ рѣцѣ.

Черѣзъ токѣ чѣвство, оусѣщами коѣ отъ
тѣла та ѣ мѣко, и коѣ ѣ ико, коѣ ѣ гаадко,

коѣ ѣ неравно, и водѣко, коѣ тѣпло: коѣ стѣ-
денно, и пакъ коѣ мѣко, коѣ ѣ сѣхо.

Оучїтели ти мой, и отѣцъ ми гоборѣтъ,
какъ подоваба да кнїмакамы, да не порѣжа
рѣка-та сѣ, дасѣ не приелижакамы при ѣга-
натъ: зашосѣ изгарамы.

Нѣколко подобности къ дрѣгїитѣ человѣцы.

А. Къ родїтели тѣ.

Родїтели ти даватъ намъ жнѣбѣта, ѣны
сѣ грїжатъ за тогѣ разнѣспособно. За да гѣ
сохранѣтъ (оупѣзѣтъ), намъ. Защо ѣны ны
хранѣтъ, ѣны ны ѣвлачатъ, ѣны намъ даватъ
всїчки ти потрѣбны, и испїтѣватъ нечислен-
ны трѣдѣкѣ, и мѣки, за да ны ѣтхранѣтъ.

Понѣже прочѣе ѣны сѣ посѣкѣ бѣга, най-
белїки ти нашы благодѣтели: за токѣ и мы
смы кѣ тѣмъ помногодѣжны, и посѣкѣ бѣгѣ,
и на тѣхъ имамы найбелїкїи дѣагъ.

Дѣлжны смѣ на нашитѣ родїтели.

Перѣко, да имамы истїннаѣ любовѣ, и
посѣкѣ бѣга да немамы дрѣго нѣшо, найпоч-
тенно отъ наши тѣ родїтели.

Вторѣко, да имамы истїнно благоразѣмїе;
и нитѣ ѣднѣ минѣта да не заворѣкамы тѣх-
ны тѣ доврѣдѣтеатѣ: който прїѣхмы отъ

тѣхъ: но да са грижимы за тѣхъ, и да имъ саѣжми, и повсѣкой способъ, да имъ благодаримъ.

И Трѣтю, да имъ показваме истинное благопокорѣнїе, и послашанїе: и понѣже они са грижатъ за наше-то оученїе, и воспитанїе (отхрѣщани), за това и да ги почитамы: да сотворѣваме оусердно, коѣко то намъ порѣчатъ, да отдаемъ отъ всѣкое сабо, и дѣло: коѣ-то са саѣча да имъ докаратъ недокѣстїе (досада), да прїемваме благопокорно тѣхны тѣ: глѣчовы, и сокрѣщаваны коѣко то отъ тѣхъ прїемваме, за испракаенїе на наши тѣ погрѣшкы.

Б. Къ братїи и сродницы.

Братїа та подобаа истинно да обичатъ дрѣгъ дрѣга, и да са спомоществѣватъ оусердно, и да жикѣатъ кѣнаги къ соединенїе, и помиждѣ си да нѣматъ зѣвистъ: и вѣще да не запамѣтствѣватъ по миждѣ си, но отъ всѣго сердца да прощава едїнъ дрѣгимъ погрѣшкы ти, и да иматъ помиждѣ си незапамѣтствїе: защо ни ѣ дрѣго нѣщо: нитѣ полошако, нитѣ пособаазнїтелно, отъ оумраза та, и зѣвиста: когдѣ ѣ миждѣ братїа.

Колико долженствѣватъ братїа та да пазатъ помиждѣ си тѣмъ сѣщо подобаа рѣвно

да оупазватъ и сродницы ти. А.) да са любатъ, помиждѣ си истинно. Б.) да си спомѣгатъ оусердно. Г.) да жикѣатъ всѣгда къ соединенїе. Д.) да нѣматъ зѣвистъ помиждѣ си. Е.) да не запамѣтствѣватъ помиждѣ си. З.) да не прощава отъ всѣго сердца погрѣшкы ти, дрѣгъ дрѣгимъ. З.) да иматъ незабѣство. Защо съ тѣхъ можатъ да са икѣтъ, какъ са сродницы, и иматъ рѣзностъ отъ страны тѣ.

К о оучители ти.

Как-то смѣ должны на родители ти, сѣщо смѣ должны рѣвно, и на оучители тѣ. Защо и они са трѣдатъ да ны побѣчатъ, онѣзы оученїи та, които ны сотворѣватъ, достѣйны къ челоуѣческо то имѣ.

Подобаа прочее, да имамы на тѣхъ истиннаа любовь, благоразѣмїе, благопокорѣнїе, и истиннаа почѣсть. Подобаа да са подканамы сѣ цѣломѣдрїе, и съ наше то приежанїе, да отдаваме на тѣхны тѣ трѣдовѣ, коѣко-то оусердно са трѣдатъ, за наша та поѣза.

К о благодѣтели ти.

Колико то намъ благодарствѣватъ со всѣкаковъ способъ, на всѣчки тѣ имамы долъгъ: да смѣ всѣгда благоразѣмны, и отъ дѣша да

гѣ любви, за тѣхно-то добрѣ произволѣніе, коѣ-то к' намъ показаша.

И ако чѣмъ ни ѣ нѣкое достомздукоздаліиѣ задасѣ сракии съ нѣгоко-то благодѣтелство, ѡбаче смѣ должны, не само да поминамъ добринни ти, на наши тѣ добродѣтели, и да выкажи благодарны, но и да съ трудими, да намеримъ время, за да имъ стѣоримъ и мѣ добрѣ.

Никакка дрѣга зана ѡтх всѣхъ тѣ чело-вѣчески заны ни ѣ посрамна, и пошразна, ѡтх неразѣмство то, ѡтх тока неразѣмство прѣче подоваба да ѡтвѣгвамы како ѡтх всѣкаго зла.

Во велики тѣ и повѣшны ти.

Къ велики тѣ ѡтх насъ спорѣдъ бѣзраста, и наповѣшны тѣ, спорѣдъ достѣйство-то, должны смѣ да приносками чѣсть, и благого, бѣйство: и да стѣими прѣдъ тѣхъ ѡкрашенно, и да говоримъ съ честнѣиѣ, и никакъ да неговѣримъ прѣдъ тѣхъ дерзновѣнно.

И наипаче, подоваба да стѣими съ чѣсть, и да имъ говоримъ съ честнѣиѣ, колко-то иматъ ѡправданство, да заповѣдатъ намъ: и ѣштѣ подоваба да имъ съ покорѣками, и да совершѣками ѣсердно, колко-то намъ по-бѣлѣватъ.

Во господѣры, и тѣхнытѣ слѣги.

Господѣры ти, говорѣ, истинны ти и законны ти господѣры, неса дрѣго, ѡскѣнъ ѡтцы на ѣдно велико ѡбщество, и совершѣтели на ѡбщѣ тѣ законы: и грижѣтели за благополѣчѣе то, на всѣхъ то ѡбщество, и какъ-то ѡтцы ти иматъ грижа, совершѣ за добрѣ-то, и за благополѣчѣе-то, на тѣхны тѣ дѣла: тако и законны ти господѣры, подоваба да иматъ грижа за добрѣ-то, и за благополѣчѣе-то, на тѣхны тѣ поддѣнницы.

Ѡлѣжѣтели ти пакъ на господѣры тѣ, неса дрѣго нѣщо, ѡскѣнъ тѣхны слѣги, и совершѣтели на законны тѣ тѣхны повѣлѣни: такои са господѣры ти. Мѣстѣначѣлицы ти, мѣстѣсмотрѣтели-ти, ѡустроѣтели ти, совершѣ-ницы ти, князы ти, владѣтели ты, сѣдѣтели ти, и прѣчѣи.

Должны смѣ прѣче великопочестковѣніѣ к' господѣры ти, за ради ѡтѣческа та тѣхна грижа; и нѣзвѣстно да исполнѣками законны тѣ тѣхны повѣлѣни: ѣще смѣ должны да почи-тами, и тѣхны тѣ слѣги, какъ ѣ прилично.

Понѣже, ѡтх незаспѣна та господѣрска грижа, и на тѣхны тѣ слѣги, всѣ ѡбщѣ-то спо-койство, и ѣтвержденѣе, и народно-то благо-

полѣчїе. Того ради нѣждно ѣ; и за ѣвщо добрѣ, и за ѣсѣбно всѣкомѣ, да сѣ исполнѣватѣ нѣзкѣстно благозакѣнны ти нѣгови покеѣнїи: зашѣ прѣсто всѣчки ти подпѣдатѣ кѣ безчїнство, и немѣжи нїкоѣ да ѣ ѣтверждѣнѣ, и да жївѣи спокѣннѣ.

И понѣже ѣвщо то ѣтверждѣнїе, и спокѣнство, прѣсѣтѣ и ѣвщїи и ждївѣнїи (хѣрчѣбы) того ради всѣкїи ѣ долѣженѣ, да принесѣ нѣгоба-та чѣсть и да запаатї нѣгоко-то дѣкани кѣкѣ-то закѣны ти запѣкѣватѣ, и ѣпотребѣватѣ.

Кѣ ѣтѣчѣства.

Всѣкїи ѣма долѣгѣ не ѣтлѣннѣнѣ, и ѣтѣ бѣга ѣпредѣлѣнѣ, да лѣвы нѣгоко то ѣтѣчѣство, и да ѣма белїка грїжа, кѣлко-то мѣжи, за нѣгокѣ ти полѣзны. Зашѣ ѣвща та лѣвѣкѣ на ѣтѣчѣство то, прїдобѣка ѣвщїи ти полѣзы; и когдѣ сѣ грїжїми за ѣвщїи ти полѣзны, нѣ сѣ лишїми и ѣтѣ сѣшѣта наша полѣза.

ѣтѣчѣство-то ѣ ѣвща мѣтерѣ, на коѣ-то полѣзны ти сѣ ѣвщїи, на всѣчки тѣ сограждѣнны. И ѣтѣ ѣвщо-то благополѣчїе, илї злополѣчїе на ѣтѣчѣство-то, сопричѣстѣѣка всѣкїи сограждѣннѣ, кѣ всѣи-та странѣ; нѣждно ѣ прѣчѣе, всѣчки ти да спомѣгатѣ на ѣтѣчѣствен-

но то благополѣчїе, за да ѣма всѣкїи сопричѣстїа чѣсть, ѣтѣ ѣвщаго благополѣчїа.

Того ради, когдѣ непрїѣтели ти (дѣшманнѣ) стрѣмѣватѣ (юрѣдїсѣватѣ) кѣрхѣ ѣтѣчѣство-то за да прїкѣмѣтѣ нѣгоко-то благополѣчїе, всѣкїи познѣка кѣкѣ кѣѣма, и нѣгоба-та чѣсть, долѣженѣ ѣ да запаѣка ѣтѣчѣство-то всѣчки ти нѣгови сїаѣ, и когдѣ сѣ сѣшѣи нѣжда и да ѣлїра, за ѣтѣчѣска лѣвѣкѣ.

Тѣкѣ ѣ ѣкѣно, кѣкѣ всѣкїи чѣлоѣкѣ, нѣ кѣкѣ немѣжи да ѣтѣкѣнїи ѣтѣ смѣртѣси когдѣ, тѣкѣ ѣ тѣко: зашѣ да лѣвїми жївѣтѣтѣ, и за лѣвѣжїтелѣство-то нѣгоко, и тѣи, и нѣгоба-та жѣнѣ и нѣгови-ти дѣцѣ, и всѣчки ти нѣгоки срѣднїцы, и нѣгоки ти сограждѣнны, да сѣ порѣвѣтѣ, и да гї прѣдѣватѣ кѣкѣ доѣвїчїта; вѣднѣ ѣтѣчѣство!

Кѣлїка пѣкѣ сѣлѣдѣстѣ! кѣлїка рѣдѣстѣ! кѣлїко кѣсѣлїе ѣ! ѣкѣ пѣсѣкѣ вѣдїты пожїкѣїмѣ, и кїдїмї сѣлѣбно ѣтѣчѣство-то, сограждѣнны ти повѣдонѣсѣы, срѣднїцы ти, жѣнѣ ти, чѣда-та, и сѣшѣи нѣсѣ скѣвѣднѣ, и прїѣмѣющїи доѣрїнїи ти, на ѣтѣчѣство то, и да сѣ почїтѣамї ѣтѣ дрѣгїи тѣ родѣкѣ, за нѣше-то доѣродѣтелѣство.

ѣтѣ кѣшѣрѣчѣннѣ-тѣ бѣѣка ѣкѣно, кѣкѣ ѣтѣчѣственнаѣ лѣвѣкѣ ѣ, кѣлїкѣ нѣшѣ долѣгѣ. Зашѣ ѣтѣ нѣгоко-то спѣсѣнїе, прѣнѣхѣжда, и

наше то спасѣніе, и отъ него-то благополучіе, и наше-то благополучіе, и отъ него-та слава, и наша-та слава.

Когда пакъ ѣ миръ, должны смѣ да сохраниками (да ѹпѣзками) него-та почестъ, всѣки него-та часть и да несмѣшками съ нашими тѣ злодѣаніи, него-то спокѣйство. Но да съ подвизѣками (подкѣнѣми), да гѣ прославаѣками, съ добродѣтели-та, и сиюнѣки почестковѣнїи наши, и да гѣ подзѣками сѣ нашими тѣ трѣдѣ.

Кѣ прїѣтели.

Кѣлико нѣждно нѣщо ѣ прїѣтели, толико ѣ и помѣчно да придѣмїи нѣкой истиннаго, и искреннаго прїѣтели.

И нѣждно ѣ: зашѣ прїѣтель шѣ да речѣ: дрѣгнѣ азъ: ѣвѣче мѣчно ѣ: зашѣ много съ прїѣтелискїи ѣбразъ нѣ прѣстѣватъ и мы ѣкѣренны на тѣхъ и бѣками, на непрїѣтели тѣ, илї подигрѣло, илї порѣваены.

Тѣгѣ рѣди догдѣ ненаѣчимѣ подѣбности ти ко прїѣтели ти, нѣжда ѣ, пѣрѣо да наѣчимѣ нѣколко прѣвила, кѣкъ, да отѣырами прїѣтели ти.

Изѣрѣніе на прїѣтели тѣ.

Пѣрѣо: подѣваѣа да прїѣтелиствѣками съ добры и почтѣнны чѣловѣцы: зашѣ кѣи-то съ

ѣвѣжда съ лѣшаѣы, и не почтѣнны чѣловѣцы, лѣсно мѣжи да бѣди и ѣнѣ такѣвъ: за тѣ ѣ изѣѣстно мѣнїе, кѣкъ „всѣкїи такѣвъ сѣмнїи, кѣкѣитѣса ѣнїѣ, сѣ кѣи-то сѣ ѣвѣжда“ (сѣѣска).

И кѣро, подѣваѣа да бѣгами отъ безѣмнѣ тѣ кѣи-то мнѣгаѣды. Не отъ зѣонрѣкѣи-то: но отъ зѣвѣзѣмство-то, сѣѣѣа сѣ да прѣдѣватъ наши ти тѣннѣ, и да нѣ побрѣдѣтъ, спорѣдъ тѣхнѣ тѣ спѣсѣвы, илїже не сѣмо да ѣпѣзѣватъ тѣннѣ ти, но и нѣжда рѣди, да сѣ доѣбѣны, и да нѣ сокѣтѣватъ добрѣ, и да ѣкѣшѣватъ полѣзно.

И трѣтѣю, подѣваѣа да бѣгами отъ прїѣтелиство-то на чѣловѣцы тѣ, кѣи-то сѣ ѣстѣстѣенно неспѣкѣнны, и ѣстроѣрѣстнѣ (ѣстрогнѣкѣннѣ), илї скорѣгнѣкѣннѣ. Зашѣ, тѣхнѣ-то прїѣтелиство, за мѣако крѣмѣ сѣ разрѣшѣа: ѣ да прѣсимъ да ѣ, сѣ нрѣвъ пытоменъ, тѣвѣднѣ, и крѣткїи.

И чѣтѣрѣто, подѣваѣа да отѣалѣѣками отъ чѣловѣцы мѣшѣлоѣмнѣ (мнѣгоѣѣѣно-прѣдѣѣѣцы), и дѣса прїѣтелиствѣками съ чѣловѣцы, кѣи-то шѣатъ сѣѣѣо-то наше добрѣ, и на брѣмѣ знѣатъ да дѣнствѣватъ тѣѣа, и да нѣ помѣгнатъ.

Илїко пакъ сѣ сѣѣѣи, со всѣѣѣи тѣ наши прѣдѣпѣзѣанїи-та, и сѣ прѣстѣмнѣ, на прїѣ-

то́кмо вса́кий де́нь, сѣ́трина: но ѿ чѣсто прѣз
денѣтъ: а́ко сѣ сѣчи.

Вто́ро, да ѿмамы васы ти на глаба та
срѣшны (хчѣсны), чѣсты отъ гнѣсны тѣ
оны живны, ко́нто сѣ вгнѣзѣватъ оу́глаба-
та, ѿ да ѿ оу́мыками оу́ вса́ка сѣвѣта,
вз сѣдмица-та.

Трѣ́тю, чѣсто да подрѣзѣвами ногтити сѣ
за да не сѣ навѣкатъ подъ тѣхъ нечистоты.
Защѣ тоба докарѣ оу́мрѣзна гнѣсота, ѿ от-
вращѣнѣ.

Четвѣ́рто, да чѣстими, на́шы ти зѣвы.
Защѣ зѣвна та нечистота покѣрка сѣштити
зѣвы лѣсно, ѿ сотворѣба да ѿсхѣжда смрад-
ное дыханѣ.

**За да сѣ о́блака та чѣсты подобѣ-
ва да сотворѣвами тѣм.**

Пѣ́рво, да ѿмамы на́шы ти дрѣхы чѣсты,
да не сѣ раздрѣны, но да сѣ мно́го сохранины
добрѣ: задасѣ, токовѣн, подобѣва, вса́ки де́нь
сѣтрина да ги чѣстими сѣ о́наа метѣ, ко́-
то ѿ нарѣчна, ѿ о́предѣленна за дрѣхы ти: даги
претѣрсѣваме, даги згѣваме (зѣипаами), ѿ тако
даги сохранивами вз кокѣгатъ (вз ракаата).

Вто́ро, да сѣ прибличавы чѣсто сопрѣны-
тѣ о́нѣзз оваѣкаа, ко́лко-то сѣ пѣратъ: сѣрѣчь,
рыза-та кратоповѣска-та, чорапы-ти, ѿ прѣчаа.

Трѣ́тю, да ѿмамы вѣтѣшны, ѿ капѣла-та
(главна-та покрѣвка) ѿ на́йпаче вѣтѣшы ти
да не́матъ пра́хъ, нѣто кѣлхъ, защѣ ѿ тѣм
пока́зкатъ не́ниманѣ-то (непа́занѣ-то) носѣ-
шаго, ѿ гнѣстность, ѿ сѣ о́дна рѣчь: подо-
ба́ва на́ше-то тѣло да ѿ чѣсто, ѿ на́шы тѣ
о́блакаа такоже: ѿ да не сѣ ѿваѣва верхѣ на́сз,
нищѣ гнѣснако на кидѣнѣ-то, нѣто да мирѣ-
шатъ дрѣхы ти ны.

**Ка́къ, да стѣ́ими, ѿ ка́къ да сѣ́дими,
ѿ да хо́дими.**

Когда хо́дими (карѣими), ѿаи сто́ими,
ѿаи сѣ́дими, подобѣва да вни́мавами, за да
сѣ ѿваѣвами кѣсны, да ѿмамы тѣло-то пра-
во, ѿ на́йпаче глаба та, вѣзъ да сѣ склонѣва-
мы (наѣждамы), нѣто наза́дъ, нѣто напѣ́дъ,
нѣто на о́дна страна, нѣто на дрѣ́га.

Когда стѣ́ими да стѣ́ими пра́вы, ѿ на́й-
паче прѣдъ кѣлѣкы тѣ, подобѣва да поткѣрѣ-
вами тѣло-то верхѣ двѣ тѣ нѣзѣ: ѿ не то́к-
мо на о́дната, ѿ да не сѣ подпѣрами до стѣ-
ната, ѿаи на столѣкыти, на трапѣзата, ѿаи на
дрѣ́го нѣщо.

Когда сѣ́дими, а́ко сѣ ѿ дрѣ́ги настѣ́иши
челѣкы, да не сѣ прѣсти́рамы, да не сѣ о́-
ваѣгами: да не сѣ приѣра́ивавы (иска́чавы),

И катò сѣдними благочинно, и рѣчеми причината на посѣщеніето, подоваба да молакними, за да начне хѣратата домашиный, господарь, и мы да послашканы внемателно, и да сѣ отговарамы токмо, на колкото трѣбватъ отговоръ.

Когдѣ соткорѣвами посѣщеніето на бѣсма побеликѣи отъ насъ человекъцы: не подоваба да ги отпоздракѣвами напредъ, догдѣ оны намъ не дадатъ знакъ (вѣлакъ), и ако шѣ оны даны испрободи, тогдѣ подоваба беднождь, и двадѣждь да мѣ сѣ помолими, да сѣ непотрудѣва.

Разстоѣнството, на нашето посѣщеніе, не подоваба да пригѣдками писмата: който сѣ намѣркатъ тамъ, или да антослѣбими, отъ негови тѣ книги, оскѣнь ако имамы велико прѣѣтелство.

Когдѣ дохѣжда нѣкой да ны посѣти, акои сѣ слѣчи да ѣ человекъ нарѣчитый, (знаменитъ), подоваба да го посрѣцими, или бѣонъ отъ доматъ, или на двѣратъ, или на двѣрната порта, спорѣдъ степѣна на лицѣто коѣто иди на нашето посѣщеніе.

Ако равнѣстны ти, или иматъ степѣнь мало по высѣкъ отъ нашего добѣло ѣ, когдѣ дохѣждатъ да ставами отъ мѣсто-то сѣ, вѣтрѣ оу нашего дома.

И по това, тѣтакси да го молимъ да сѣдани, и да мѣ покажи ми подобро-то мѣсто. И катò сѣдани, сѣдками и нѣи, вѣнзо при него, и да имамы грижа, да мѣ козвѣагодарими, сѣ бѣсѣкаго спѣсѣва. И да отвѣгками, колѣко ѣ козможно, да не покажими тѣхчина, или гиѣсность.

И когдѣ сѣ отаѣчава, тогдѣ подоваба да го козвѣагодарими, какъ-то подоваба на него-ко-то лицѣ, и да го испробѣждами до предкѣрѣе-то, или гдѣ-то приаича рабно, на него-ко-то достѣйństwo.

За ѣбраценіе ѣвхѣжданіе и смѣсѣваніе.

Когдѣ вхѣждамы (хѣлаѣзвамы) кѣ ѣбраценіе, пѣрвомъ смѣ должины да соткорѣвами приаичны ти поздравѣтелства копанименти на домо-баадѣтеле, или на домобаадѣтелека-та, и подѣръ на който сѣ намѣркатъ починно.

И послѣ тѣзы подоваба да прѣемвами мѣсто за сѣдѣни, подолно мѣсто, и дасѣ пѣзимъ, да не кѣемвами мѣсто-то на дрѣгаго, и ако ны подѣанатъ, и да принесѣтъ намъ; побелико погѣрню мѣсто, тогдѣ да го прѣемвами, и да ги вѣагодарими.

Катò сѣдними, ако познѣимы какъ за наше-то вхѣждани, стѣна нѣкое приѣченіе на дѣла та. Подоваба да помолими ѣногоѣ,

кой-то говорѣ, да посаѣдока нѣгока говорѣ: бѣзъ да сѧ ѿбѣи ме любопытны: за какѣ-то ѣ тѣхна-та хората, ѡсвѣнъ ако шѣ ѡнъ, кой-то хѣртѣба, да начинѣ пакъ нѣгока-та хѣрата.

В' ѡбхѡжденіе то, нитѣ многодѣлны, нитѣ собсѣмъ молчаливы да смѣ: зашѣ тѣзы и дѣѣти докаркатъ, неѣгѡдѣе недокоблестѣе, на дрѣгы ти челоѣцы. В' наше-то говорѣни, подобѣа дасмѣ бнемѣтелны, и пазѣтелны, ѡтъ прѣтѣкны дѣмъ на почестѣ, и на благообѣзѣе то.

Отъ коѣто причѣна сѧ рѣжда препирѣнѣ: мѣ на тѣа причѣна, неподѡбѣа ѡбѣе (тѣтаѣи) дасѧ запѣлками, и да прѣтѣкодѣлами. Но дамоачѣми, и да ѡтѣѣгѣлами, ѡтъ кѣкаго любопрѣнѣа, да не докарѣамы смѣшѣнѣе на ѡвхѡжденіе-то.

И ако нѣкой прѣтѣкоговорѣ, на коѣко-то мѣ говорѣми, не подѡбѣа да негѡдѣлами: Но дасѧ ѡтгѡкарѣаме кѣсно, и крѣтко, ѡбѣче когдѣ разѣлѣѣмъ кѣкъ несмѣслѣнно хѣртѣлами, приѣчно ѣ тѣтаѣи дасѧ покорѣлами, и да благодарѣми ѡногѡка, коѣто ны ѣзѣади ѡтъ прѣлестѣ.

Когдѣ приказѣлами нѣшо, ни ѣ приѣчно да продолѣаками прѣмного илѣ безмѣрка ѡтъ конъ пѣтѣтъ, но да гѣ приказѣлами покѣстѣѣлами, ѿбно, и благочѣнно, и коѣко-то ѣ козмѣжно вѣратѣѣ (накасѣ), и да ѡтѣѣгѣлами, ѡтъ небрѣмѣанны тѣ, и неѡлѣзны тѣ и зѣѣтѣа.

Тѣкожде, непрѣѣтно и безмѣстѣно ѣ за да прѣсѣчѣми кѣкѣй чѣсъ на дрѣгѣи ти приказѣканы та, кой то да ѿшѣми да коспѣмѣмѣи ѿменѣ та на челоѣцы тѣ, илѣ на нѣшѣа-та, за коѣто ѣ дѣма-та, и да козѣрѣаками хѣрата та, пакъ ѡтъ кѣаи (ѡтъ начѣао то).

И когдѣ приказѣа нѣкой нѣшо, не приѣча да прѣсѣчѣамы нѣгокѣти приказѣканы, илѣ да прѣтѣкоговорѣми, илѣ да гѣ гѣвѣми ѡтъ нѣгока та ѣстѣ, за да гѣ рѣѣми мѣ илѣ хѣраты ти да ѣзмѣнѣлами, ако ѡнъ недоѣмѣа нѣкомъ рѣчь, да ѡѣпотрѣѣи, илѣ да ѡѣпотрѣѣаками дрѣгѣи нѣкой спѣсѣѡвъ неѡдѡѡѣнъ.

Прѣжде кѣѣхъ на ѡвхѡжденіе то неѣриѣча да порѣгѣаками (хѣлами), нѣкогѣ, нитѣ да мѣго сѧ прѣсмѣлами, нитѣ да сѧ подѣгѣрами с' нѣго, илѣ с' хѣратѣ, илѣ с' рѣботы, ѡнайпѣче неѡдѡбѣа да стрѣлами прѣдъ нѣго, нитѣ да гѣ закѣчами с' нѣкой спѣсѣѡвъ.

На прѣтѣкоже, когдѣ нѣкой ны сѧ прѣсмѣка, илѣ ѣчѣѣка (шѣгѣка) тогдѣ подѡбѣа да не покѣзѣами неѣдокоблестѣе, да не ны стѣба заѣ коѣа, нитѣ да сѧ ѡтгѡкарѣаме сѧ хѣратѣ досадѣтелны, и прѣсты. Но да ѡтѣѣшѣаками, нѣгокѣ ти порѣгѣнѣа с' кѣлѣка сѣѣдѣсть, и благоразѣмѣство. За да сотѣѣрѣмъ порѣгѣнѣе то в' сѣѣдѣсть: и да ѡтѣѣгѣлами ѡтъ такоѣѣхъ сѣѣчѣйныхъ сѣѣровъ.

Общо подобава, да отвѣгками и отъ не-согражданственны тѣ челоуѣцы, и отъ неблагообразны способы. И отъ притворны поздравленства, и отъ любовоудроуателны аскателства, само себеслауїето, келегордїето, смиреннослауїето и рауоуѣпїето.

И тѣзы са доуобаны за хураты тѣ. Ны нѣ подобава да речеми отъ кой рауоты да отвѣгками, когдѣ смѣ предъ достоуочтѣнны аица.

Нѣща, който подобава да отвѣгками, кѣкто.

Не преаични на обхобдане-то са тѣзы.

1.) Непоуоуава, дасѣ обайчаами, иаи да са совайчаами, иаи дасѣ подкѣрзками, иаи да ѣтерсками прахѣтѣ, и да отъ трыками каатѣ, и тауоуїи, когдѣ са намуѣрками к' обхобданїе то сѣ дрыгїи прїатеаы.

2.) Безмуѣстно ѣ, и срауно да сї подрѣзками ноктѣ ти, иаи да поаагами нашы тѣ персты к' оуѣта, иаи к' носѣ, иаи когдѣ са оуѣѣкками, да гаѣдами к' носѣкарпа та, зацо давами причїна на настоащи ти, челоуѣцы, да ны мразѣтѣ.

3.) И дасѣ чешиами по глауѣ-та, иаи да поаагами нашы тѣ рѣѣ прїтаїны тѣ оуѣди, поуѣзѣ безсрауноуѣ, и непраиичноуѣ.

4.) Срауно ѣ на обхобданїе-то да оуѣкривааками, иаи да маадами неаїпно оуѣста-та носѣ, ѣчи ти, иаи да заапами, иаи да изаажадами изыкѣтѣ, иаи да оуѣтрызками, и да хапиами оуѣстны ти, иаи да стрѣжиами зѣби ти нашы. Кѣкто и дасѣ прѣтаагами, и да прѣстирами рѣѣ ти и тѣаото, ѣ срауно.

5. Обще безмуѣстно ѣ, и срауно когдѣ сї дїами на столѣуы тѣ, дасѣ обтаагами, иаи да поаагами ѣднѣ та нѣга, верхѣ дрыга та, кѣкто и ѣгдѣ пѣками нашити персты, и скарцами зѣби ти сї-

6.) Обгдѣ кашаами, иаи кїхаами кесма сїауно, и ико, поуоуава да обрашаами глауѣ-та, и да поаагами прѣдѣ оуѣта та, иаи, на носѣ, кѣрпа-та: за да не поураѣсками с' нашѣта слѣнка настоащити челоуѣцы, зацо и тоуѣ ѣ кесма срауно и гиѣсно.

7.) Поуоуава и ѣгдѣ са оуѣѣкками, да не трыбиами с' нѣздрѣ тѣ. Нитѣ когдѣ са прозѣками, да изаажадами глауѣуѣ, но да поаагами прѣдѣ оуѣта та, иаи рѣка та, иаи пѣтна та кѣрпа, зацо инакѣ ѣ срауно.

8.) Гиѣсно ѣ и дасѣ ѣтрыгѣками, иаи да хрѣчиами по земаа та, прѣдѣ дрыгїи челоуѣцы, тако и да скарцами зѣби ти, иаи да сѣириами, иаи да сотуорѣвами нѣкой дрыго зауоураїатно рѣптанїе, ни ѣ маако срауно иаи да

хѹртѹбами, и ай да шѣпни ми гогобѣще пѣсны.

9.) Не гражданское (неполитическо) нѣщо
ѣ, да сѣдѣми ѣгда дрѹги ти стоѣтъ прѣвы:
и да ходѣми, когда дрѹгѣи ти сѣдѣтъ и та-
кожде кога дрѹгѣи челоуѣцы отъ снастоѣши
ти хортѹватъ, мы да чѣѣми кнѣга, или да
дрѣѣми.

10.) Гра́мно ѣ ѿ да тѣглими, дрѣха-та на ѿни кой-то щѣми да хѣртѣками, най от-далѣчь да ги зокѣмы, ѿнай да ѿмъ на мѣгкамъ с' ѡчѣи. Но подова́ка да отхо́ждами вѣйзо при тѣхъ ѿ да прикѡна́ками ма́ло глава-та, да про́симъ позколѣнїе, за да мѣ хѣртѣками; ако ли ѿмамы да мѣ гѡкѡриме та́йно, ѿ ѡсѡбѣк (на страна, насѣмо), подова́ка пѣркомъ, да про́симъ про́шка, отъ ѡнѣзи, кой то сѣ намѣркатъ та́мо.

11.) Когда приближа́ба нѣкой при насъ за
да ны: хѣртѣба, ако са саѣчи да сѣдѣли:
подоба́ба да ста́бали.

12.) Когда са разговарали с' некого, и-
ли да воспоминѣвали к' хвратата именѣта
на челоуѣцѣтъ: подобѣва бынаги да оупотре-
ваѣвали тѣзвоненіѣства почтѣны: сирѣчь;
господіне! или госпоже! и особѣкъ, на родите-
лы тѣ, любовѣтрѣвни! на братіѣта, вселюбез-
нѣиши! на старытѣ, почтеннѣиши! на тор-
говѣцѣтъ, честнѣиши! или препочтеннѣиши!
на князѣтъ, благороднѣиши: или високобла-

городнѣйшій! на лѣкарѣхъ, и войнѣхъ пре-
возходнѣйшій! а на владѣтеляхъ, сѣятельнѣй-
шій иль высочайшій! милостивѣйшій! а на
царѣхъ: тишайшій, мѣстѣйшій, величайшій, са-
модержавнѣйшій! на священницѣхъ, благого-
воушій, на священноначальницѣхъ, всебла-
гоговѣишій! на монахахъ, преподобнѣй-
шій! на священномонахахъ, всепреподобнѣйшій!
На надзирающихъ (епископахъ), боголюбивый
и богонзванный! на архіепископахъ, преосвя-
щеннѣйшій! на патріархахъ, всекратнѣйшій и
блаженнѣйшій! на оучителяхъ, словеснѣйшій,
мудрословеснѣйшій! на пѣвчѣхъ, мѣлосло-
веснѣйшій.

13.) И никогда неподоба́ка да оупотреба́-
бами побелѣтельны способны на побелѣкѣи тѣ
отъ насъ челоуѣцы: сирѣчь да ѿмъ казками
сотвори, рѣчи, иди, кажи; но всегда да упо-
треблѣнами къ тѣхъ, хѣраты средны: сирѣчь:
моуимъ бы, сторѣти ми тоуа добро: сторѣти
трѣдъ: и дрѣги коукоуо нѣждата проси. Но ѿ
на подобны тѣ наму челоуѣцы: коуа хѣртѣ-
бами, да отвѣггами отъ побелѣтельны тѣ хо-
раты.

3 Δ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΑ.

На трапéзата подобáка да бнемáками, да
не сѣдами мы пѣрки, защо ѣ неприлáчно, ни-

тò да разгѣнѣками пѣрвомъ рѣкоѣрѣса (кѣр-
пата), нитò мѣ да простирамин пѣрвомъ рѣкѣ-
та к' павѣцата, но да чѣками догдѣ начнѣтъ
побелѣкѣнті.

Когда сѣдѣми при трапѣзата: подобава
 да ѿмами кнѣмѣніе, да не полагами стѣла, ни-
 то кесмѣ вѣнзо, нитѣ кесмѣ далѣчъ отъ трапѣза-
 та, ѿ подобава да ѿмами нашегѣ тѣло прѣ-
 во, ѿ да не подпѣрами нитѣ гардѣти, нитѣ
 ахтѣти на трапѣзата: прощѣнно ѣ, да полага-
 ми на нѣа тѣкмо нашѣтѣ рѣцѣ.

Талáрити, илѣи панѣчкити, подовáка да сá
далéко сréдно, кáкто да непáда нѣщо бóнз,
нитò да ѣ мнòго блáизо до панѣцáтá.

Хѣба подобѣа да го рѣжими с' нѡжатъ,
а не с' рѣцкѣ: с' нѡжа, ѿ с' бѣаката да хѣ-
бами ѿ рѣжими ѿстѣетата, ѿ с' бѣаката да гѣ
принѡсками к' оустѣта, ѿ зѣлацыти (кѣшѣи ти,
хѣвкити) на хѣбатъ, да гѣ принѡсками бѣ-
наги с' дѣснаѣта рѣка.

И лажницата ѣ за ѡбѣщаны (чорвалѣки) ѡ-
стѣета, и бѣлката за дрѹгѣнти, и нѡжа за да
рѣжнми.

Гра́мно ѣ да ѡблѣзками пѣрстити, илѣ да
гѣ брѣшми с' хлѣбны кома́чита, чи да гѣ ѡ-
дѣми, илѣ да брѣшми боднѣти, ко́нто ѡста-
ватъ оу́ талѣритѣ.

Когдѣ истїетата сѣ бесмѣ жѣжки, неподобѣ-
ба да гѣ дѣхѣми, за да гѣ ѣзстѣдѣками: но
да пригѣдѣками какѣѣ прѣвѣтѣ повелѣкѣти,
отѣ нѣсѣ.

Кѡстити, ѿ костіакиѿ (кокѣчки) ѿаѿ ча-
рапѣниѿ на ѡбѡщитѣ, подѡбаѿ да пріѿйма-
ми благообрѣзно ѿзѿ ѡѣстѣа, к' рѣцѣти, ѿ
тѣко да гѿ полагѣми, ѡѣ тѣларѣтѣ.

Ни прилича да ѿдеми, нитò с' велика за-
баба, нитò пакъ с' велика барзотà, ѿ лàком-
ство, но с' мѣрка, предѣ до гдѣ непригложни-
ми онѣзи, които ѿмами в' оустàта, никогдà
да не вземами дрѣгѣн ѿстѣта: нитò хàвкити
да сà толико велики, кàкто да пренсполнàватъ
оустàта.

Когдѣ жбѣками (дѣбчили) ѣстїето, непри-
аича да маѣскамин с' оуѣстныти, нитѣ да прѣ-
бнми дрѣгїи роптѣнїа с' оуѣстѣта, нитѣ да при-
блїжѣками ѣстїето при носѣ, ѣ да гѣ мїрї-
шїлми, прѣдї несмѣ гѣ полѣжїлн б' оуѣстѣта.
Защо тѣзи донѣскатъ гнѣсность на соѣстнї-
цыти.

Неприлича да принесѣми дрѹгимѹ съ истіе
(нашіа таларх), отъ който мѹ идѣми, непри-
лично ѣ, и да даваме на дрѹгити отъ ѡбщо-
то блюдо, истіе съ лажницата, или бѣската,
който мѹ оупотребавахми.

Никогдѣ неподобава да посѣгавами, за да взѣмави истіе, отъ общото баюдо, ако домоваадѣтелатъ, не нѣ принесе, илѣ не нѣ подкѣни, токъмо ако имѣаи велико присвѣтство съ него.

ОТЪ ПЪСТІЕТА КОИТО НОСАТЪ ОУ ТРА-
ПЕЗАТА.

Прилича да вземами съ разсѣжденіе, и да
препочитами лишението паче, нежели да нѣмѣ
остава много, отъ оубѣзи части, колкото прѣ-
ѣхми, оскѣнь ако домовадѣтелствъ принесе
намъ, и безъ да щѣми

Обообщающе, които гощака гостинный
домокадѣтелъ, кога сѧ гнѣсѧтъ отъ нѣкой
истіе, каквѣ ѿ акѣ да е, подовака да сѧ при-
стрѣбѧтъ коѣкото мѣжатъ, да не показѧтъ
нѣкой знѧкъ, совѣсѧтъ гнѣсѧтъ, но ѿлика да
дѣбѧтъ тѧлѧтъ на сѧлѧтъ.

Обообѣдницыти неподобѣа нитѣ да зах-
бѣаѣтъ, нитѣ да кѣрѣтъ истїѣтѣ: какы-
то ѿ ака даѣа, оскѣнь акасѣ попытѣтъ отъ го-
стїннаго, тогда сѣ добѣжны да гѣ хбѣаѣтъ сѣ
оукрашенїе.

Когдѣ смѣ на трапѣзата: гдѣто са много
человѣцы: неприича да започѣками мы
пѣркомъ, предѣ неначнѣтъ знамѣнѣтити, на

соотрѣзѣ: нѣтѣ да наливани к' чашытѣ по-
многѣ бѣнѣ, отъ коакото мѣжими да испива-
ни всѣкѣи, ѡсвѣнѣ ако ни ѣ протѣвно на ѡвы-
чайатъ, за да ѣмалы прѣдъ насъ чашата сѣ
ѡстанѣка.

Не подовава никога да пием, догаѣ ѣмamy ѣстїето в' оустата, нїтѣ пакъ да пиемъ толїко с' лакометво, както дасѣ задава-мъ, нѣ да сѣ излїка пїтїето вѣнъ изъ оустата: но ѣ прѣдъ пїтїето, ѣ посѣкъ подовава да обѣрскamy нѣшнѣ оустнѣ, с' рѣчнообрѣсатъ.

Бъ трапéзното крeмe нeпрнaлчa дa сa чe-
шимн по глaбaтa, нитo дa хрaчимн, и кoлкo-
тo e кoзмoжнo, нитo дa кaшaнимн: нитo дa
сa сeкнимн: aкo нa пoнждaкa пoтрeбaтa, тo-
гдa дa oбрaщaмн глaбaтa нaзaдъ кнeмaющe,
дa нe oпрe нoснaтa кaрпa нa тpaпeзнaтa пo-
стeлкa, и кoгдa кaшaнимн, прилчa дa дeржн-
мн нoсoкaрпaтa, илн рyкoврeсaтx прeдx oу-
стaтa нaшa.

И вѣще ѣ нѣжда да кнемѣвами (да пѣзи-
ми) да не кѣпни керхѣ кѣно илѣ тѣжа (чорвѣ)
илѣ дрѣго нѣщо, коѣто мѣжи да намѣца рѣ-
кообрѣсатѣ. Коѣто, нитѣ пѣрстити, когдѣ са
оѣмѣзанны, не подовѣва да гѣ оѣтрѣвами сѣ
рѣкообрѣсатѣ: но сѣ мѣло хѣвѣз, кѣнто по-
довѣва пѣслѣ, да полѣжими вѣ нѣшѣатѣ та-
лѣрь.

На трапéзата, когдà щéми да хъртѣками нѣщо, не подовáба никогдà да приказками черножéлчины, и найпаче гнѣснáвы рáботи, нитò да сà любовпрéпíрами, нитò да сà гнѣки-ми, нитò на сáбгíти, но да хъртѣками за нѣщà рáдостны.

Когдà дрѹгити сокeршáтх да идáтх, тóа чáсх подовáба, и мý да прeстáними, и да и-мáмы грíжа, дà не òстáними посáбдны.

БАСНЫ ИЗБРАННЫ.

ОТЪ ЪСОПА.

1.) Пóлѣсно оу́чи нѣкой, нéжели да со-ткóрáба.

Иногдà мáйката, мóрскаго рáка сокѣтѣка-ла, да хóди прáво, à нè на òпáко: и сынх и рѣкалх: О мáтерь! дáй ми тý пѣрка примѣ-ратх, и азъ ще бы твóй подражáтель.

2.) Кóнто сáша, спасáбася.

Когдà козáта изáзваше на пáжа, сокѣ-тѣбаше нéйното ѣре, да не òткáра братáта нý-комý. Иногáжды дохóждахъ бóлка, и трóпалх братáта, à ѣрето кáзваше: немòга да тì òт-кóра, защò пáзà покелѣнiето, на мòмта мáйка.

3.) Кóнто пресáшка загѣбвася.

И́ккогда ёднò мáлко мýшченце, вндѣло ёднà мáчка (кóтка), и попытáло òтцà скoегò, чтò ё; и òнх мý рѣкалх: кáкх ё смёртныи не-прíáтель нà мýшкитѣ, à когдà а́ вíждашх, чáдо мóй! да сà скрýбашх: òвáче непосáшá-ло сокѣта òтцà скoегò: ёдiнх дéнь, когдà спá-

кала мачката, приближило при нея, за испитна: а мачката сѣ провѣдила, и го зграбнала, и го изала.

4.) Каквото вѣба безкремѣ е похѣано. Беднаждѣ едно дѣтѣ на одного брата, собрало много пѣжовы (мѣчовы), и когдѣ ги пѣкао, оныи скѣрчаха, и дѣтито сѣ почѣднао, и рѣкао: злобнии животны! когдѣ башыти дѣмьовы горѣтъ, а вѣ тогдѣ пѣете.

5.) Соединѣніето сохранива, а несогласіето повреждава.

Три колѣбы были искренны прѣатели, и вѣсма согласны: и пасѣха вѣсгдѣ зайдно, и до гдѣ были соединѣнны немѣжеши да ги покреди, нитѣ колѣз, нитѣ лѣзз нитѣ дрѣги нѣкой зѣбрь, обѣче какъ-то сѣ скѣраха: раздѣлихасѣ, на три страны, тогдѣ налѣрихъ вѣремѣ лѣбатъ, и ги изѣди наредъ и три ти.

6.) Подовава всѣкѣи да за прецава забото отъ начѣла.

Некогда спѣвалъ единъ лѣзз, и вѣрхѣ него мѣнала една мышка; за коѣто направи велика крамола; тобѣ катѣ видѣла лѣсница-та, заслѣмаласѣ; но лѣбатъ и рѣкалъ: не направихъ крамола отъ страхъ: но за да не стѣни пѣтъ на мышка та.

7.) Добрѣ-то несѣ вѣжда въ множеството, но въ совершенство-то.

Единъ пѣтъ лѣсница-та ѣкорѣваше лѣсница-та; зашѣ-то въ всѣкѣи животъ, единъ лѣзз рѣжда: и лѣсница-та сѣ отгѣборила сѣ великолѣпнѣ: вѣистинно единъ, но лѣзз.

8.) Колико тѣсѣ каратъ сѣ побѣлѣи ти погѣвѣатѣ.

Бедножъ имаха зѣицы ти вѣи сѣ бравѣ-ти. мѣлиха лѣсницы-ти да имъ помѣгнатъ, и лѣсницы ти рѣкаѣ: вѣистинна вѣи помѣгвахъ мы; аѣо незнахъмы, кой стѣ и сѣ който имѣте вѣи.

9.) Кѣи-то чака да сѣ ѣбогатѣ отъ заополѣчѣ-то, на дрѣгѣго, ѣстава измѣменъ.

Некогасѣ едно магарѣ было болно: и казваха, какъ скоро шѣ ѣумрѣ. Затѣ, собравшѣ шѣта та, и болѣи ти, кѣ негово то посѣпѣнѣ, и отъ вѣи пытаха негова сыиъ: какъ сѣ налѣрка, негова ѣтѣцъ, и ѣиъ имъ отгѣборилъ: подѣврѣ, отъ какъ шѣти вѣе.

10.) Ажѣиѣи, и ѣицѣмѣрныи сѣ изгонѣва.

Една дѣва мѣчка чѣла, какъ въ нѣишѣи вѣижны сѣ разволѣха коѣошки ти, и ѣваѣчи-сѣ сѣ лѣкарски дрѣхи и ѣтишѣла при тѣхъ, и отъ вѣи гѣ пытѣла какъсѣ: жѣво, здравѣо, и тѣа рѣкаѣ, добрѣ! ѣваѣче ты вѣгаи отъ тѣка.

11.) Многѣ отъ вѣи сѣ вѣждатъ, какъ сѣ нѣщо: а катѣ сѣ испѣтатъ, налѣрѣватъ сѣ нищо.

3.) Само оучението прави човека, да разпознае отъ другитѣ.

Александръ сынъ филопповъ, овладѣвъ махѣи, всѣхъ азіа, но не сѣ хвалаше толико на неговѣхъ придобѣвкѣхъ, колкото сѣ хвалаше, зашѣ ѣ былъ оученъ, тогѣ ради, когдѣ ѣ чѣлъ ѣ разумѣлъ, какъ неговатъ оучитель аристотель, списалъ, ѣ издалъ философскитѣ науки: сторѣ мѣ сѣ, какъ сѣ тобѣ можатъ да вѣдатъ ѣще на всѣхъ, ѣ писалъ мѣ посланіе: глагола: а чѣхъ ѣма разность, отъ другитѣ человеки, ако, колкото научихъ отъ тебѣ, вѣдатъ ѣще на всѣхъ.

4.) Само добродѣтелството ѣ, не ѣтѣно ѣмѣніе (придобѣваніе).

Димитрій ѣсаждаватель, царь македонскій, сынъ антѣохъ, когдѣ разорѣлъ градъ Мегара, ѣ всѣхъ граждани пѣгѣхъ тѣхното ѣмѣтѣко, попыталъ ѣ философа Отіапона, да ѣ ѣ ѣ онъ страдалъ ѣкоѣ вреда, ѣ философъ ѣтѣща: не! зашѣ вѣтъ ѣмѣжи никогда да користѣеѣка добродѣтелството.

5.) Рѣдкость на человеки тѣ.

Философъ Діогенъ, щѣлъ да покажи, какъ мѣчно намѣрѣѣ ѣкой истиннаго человека: запалилъ ѣ ѣдинъ день, средъ пѣаднина неговѣ фанѣръ, ходѣши кѣ аѣнѣйскѣ торгѣ, ѣ сѣ пристѣбаше: какъ ѣскалъ да намѣри ѣщо, ѣ аѣ-

ѣнѣйцы те гѣ пытали: чѣ проси; а онъ ѣтѣговѣрилъ: человека просѣ.

6.) Добрѣто ѣщи вѣмѣ, за да стѣи добрѣ.

ѣкойси зографъ (живѣписецъ), ѣнѣскѣсенъ до край на живѣписното хѣдѣжѣство, списалъ ѣднѣ ѣкона, ѣ аѣ донѣсалъ при прочѣтнаго зографа апиалѣа, за да аѣ покажи, ѣ катѣ аѣ показалъ, рѣкалъ мѣ: какъ много скорѣ аѣ написѣхъ: апиалѣи мѣ ѣтѣща: ѣ вѣзѣ да мѣ гѣ рѣчѣши: кѣждамъ вѣмѣ добрѣ, какъ си аѣ написѣлъ много скорѣ, но сѣ ѣдѣбѣкамъ, какъ не си ѣписѣлъ много такоѣи.

7.) Коѣто зѣлатъ отъ какъ ѣмѣтъ ѣжда, ѣ кой ѣзѣлатъ.

ѣколко человеки пытаха философа антѣсѣѣна, зашѣ богѣты не ѣтѣждатъ кѣ доѣмѣхъ на мѣдрѣтѣ ѣ оучѣнѣтѣ человеки: а мѣдрѣте ѣ оучѣнѣте ѣтѣждатъ кѣ доѣмѣхъ на богѣтѣтѣ. антѣсѣѣнъ ѣтѣща: ѣ рѣкалъ: зашѣто мѣдрѣте зѣлатъ отъ какъ ѣмѣтъ ѣжда ѣ кѣ тоѣ живѣтъ: а богѣты ѣзѣлатъ.

8.) Разѣмѣный ѣдѣпочѣта доѣѣйнаго отъ богѣтаго.

Перѣкаѣсъ аѣнѣйскѣ военѣчѣлѣникъ, ѣмѣлъ ѣднѣ дѣшерѣ, ѣ аѣ ѣскали дѣѣма кѣ женѣдѣа, отъ коѣто былъ ѣдинъ богѣтъ, а ѣдинъ

сиромаша, но оученик: и Перикаисъ предпочеах сиромаша оученнаго, отъ нещчиннаго богата: и казваше, азъ ища челоука, които можи да стани богаты, а не богата, които има нжда отъ челоука.

9.) Оумныти предпочитатъ добродѣтелството, а не родаты.

Нѣкойси немѣжественный мааденецъ, и никакый обаче имаше отца мѣжественна, и искѣсна, когото ѣ почеахъ индигонъ царь македонскій, за неговытѣ добродѣтелства. Той мааденецъ катѣ оумрѣахъ негова отецъ, проснахъ да мѣ даде индигонъ сѣшити даровы, които даваахъ на негова отца, а индигонъ мѣ рѣкаахъ: Ѣ отроче! обыкѣвамъ да давамъ даровѣ на онѣзи, коакото иматъ они самы добродѣтелството, а не на онѣзи, на които была отецъ имъ добродѣтеленый.

10.) Ласкание-то ѣ кредително:

Карнеадій философъ имаше обычай да казва, какъ дѣца-та на бладетели тѣ, дрѣго нѣщо неучатъ, какъ-то подовава, оскѣнь токмо да ѣздатъ конѣ, защо на дрѣгій тѣ, и малы, и велики гѣ преставатъ, а на ѣздѣнїе-то не са вѣщаваатъ ласкателства. Защото кой то незнай доврѣ да ѣзди, конатъ го мѣтка долѣ, и нема грѣжа, и ако ѣ владника царь, или прѣсть.

11.) Оучение-то почѣа терпѣнїе-то

Отиде отъ вретрѣа, единъ отрокъ прифѣлософа Зинона, и учиса отъ него наѣки много време. Потомъ барнаахъ са въ отеческїи сѣдомѣ, и попытаахъ го, негова отецъ: какыи наѣки ѣ учнахъ; и сынъ мѣ рѣкаахъ: какъ не покажи дѣтелно, и негова отецъ са смѣтиахъ на това и вѣахъ го жестоко, и сына тѣ терпѣахъ отеческаго гѣвка сѣ терпѣнїе, и катѣ престанаахъ: тогда неговатъ сынъ мѣ рѣкаахъ: ѣто! показахъ ти дѣтелно, что самъ наѣнахъ, наѣчихъ да терпѣа, безслобѣснѣатъ гѣвкъ отца моего.

12.) Много запазватъ побечъ и тѣхныти животны, нежели свой ти чада.

Философъ Діогенъ, гаѣдаахъ, какъ Аегаринаны ти пригѣдѣахъ помного тѣхны тѣ животны, нежели дѣцата си: и да са присмѣи на тѣхно-то бездѣство, и за това имъ говорѣахъ: коистинно! ако ма онеправдоваахъ богъ да вѣда нѣкой си животное на Аегара, благодаренъ вѣхъ подоврѣ да ма направи обѣнъ, на ѣдногѣ Аегареца: нежели сынъ.

13.) Кой то познава животатъ, онъ го и любви помного.

Фрѣстиппъ философъ саѣчилса въ нѣкой корабъ и понѣже стѣнало зѣано (голамо) триколѣнїе, и цѣши да са ѣдаѣи кораватъ;

смѣтіася весьма много, и еди́нъ отъ соплава-
тели тѣмъ рѣкалъ: и ты о́ ярістѣппе, съ во-
ишъ! какъ то и дрѹгѣи ти человекѣцы; и онъ
отвѣщаахъ: азъ подоваа да скорба́ по́многo,
отъ дрѹгѣи тѣмъ человекѣцы. Защо́, дрѹгѣи ти че-
ловѣцы скорба́тъ са́мо за еди́нъ жи́вотъ ко́й-
то не ра́зистѣва́ отъ жи́вота на дрѹгѣи тѣмъ
жи́вотны. Я́ азъ жа́аа; защо́ то зна́ахъ, какъ
гѹва, еди́нъ челове́ческій жи́вотъ.

14.) безѹмный, какъ-то и́ако рѹди, бы
наги ѣ безѹменъ.

Нѣкогаси шѣха я́оннѣицы ти да и́звѣратъ
коеноначальника и́, вмѣсто и́скѹснаго фокіона,
и́звѣраха неискѹснаго Димáда, и́ Димáдъ понѣ-
же съ предпочѣти, отъ прочѹтнаго фокіона по́-
многo, то́ако съ разгѹрднахъ, шотѹ дошѣахъ при
не́го съ гѹрдостъ и́ рѣкаахъ мѹ: да́и ми́ наза-
емъ скѣрна та тѣбѹ ваграница, ко́дъ-то и́ма-
ше ѹбѣи́ность да ѹблѣчашъ: ко́дъ-то сѣи ста-
ваахъ коеноначальникъ: и́ фокіонъ на тѣзи хѹ-
ратѹ мѹ отвѣщаахъ: никогда́ нишѣшъ бы́ ли-
шѣнъ, отъ скѣрны и́кша, до гдѣ́ сѣи такѹбъ.

15.) Ооединѣніе-то ѣ́ много по́лезно.

Окиаоръ владѣтель нѣкой си къ Оку.ѹ.а́,
и́маахъ ѹсемдесáтъ сыновѣ́. Ко́дъ-то ѹмѣраше,
по́кѣрзаахъ еди́нъ снѹпъ отъ ѹсемдесáтъ прáчки
и́ да́ди го́ на сво́и тѣмъ сыновѣ́ да́ го стрѹ-
ша́тъ, ѹва́че ни́кой отъ ѹтѣхъ немо́жѣахъ да

стрѹшѣи́ берзѹпа. То́дъ разкѣрзаахъ снѹпа, Оки-
аоръ са́мъ: и́ вѣмаахъ еди́на, по́ еди́на прáчка,
и́ ле́сно всѣ́чки ти стрѹшѣахъ, и́ поса́ѣ и́ахъ рѣ-
каахъ: ви́дѣти ли ча́да мо́и! то́ва́ а́ко стѣ́ сога́а-
сны и́ бы́ мо́жите да вѣ́дѣте брѣ́пкѣи: но́ а́ко
съ раздѣ́лѣти, и́ съ ѹтдалѣ́и́ти еди́нъ отъ
дрѹгѣиго: то́дъ мо́жи да бы́ по́корѣи́ ле́сно ксá-
кѣи, ко́дъ шѣ́.

16.) Оу́мный ѹсѹждаа́ са́мъ себѣ́ к' на-
казáніе ѹ́гдъ согрѣ́шѣи.

Філіппъ ца́рь македо́нскѣи, ве́днѹ́ждъ сѹ-
даши́ еди́ногѹ махѣ́та: и́ защо́ то дрѣ́машѣ́, и́
не́кнема́каше на не́гобы тѣ́мъ прáкды, и́зма́мѣа-
съ Філіппъ и́ неопра́кдааши́ го́, непра́кедно, и́
махѣ́та кѣ́кнаахъ келега́сно: о́ ца́рю! шѣ́а при-
ниса́ сѹда́тъ на дрѹ́го мѣ́сто: на та́а рѣ́чь съ
смѣ́тіахъ Філіппъ много, и́ рѣ́каахъ: при ко́дъ;
и́ махѣ́та съ ѹтгѹкори́ахъ: при те́бѣ́ сѹ́цаго, ко-
гá сѣи вѣ́денъ, и́ внемáтеа́но са́дшашъ, то́дъ
Філіппъ ста́наахъ, и́ и́спы́таахъ, ѹсѹ́бне махѣ́то́ва-
та причѣ́на, и́ разѹмѣ́бъ какъ го́ ѹнеопра́вдо-
кааахъ. То́дъ ра́ди не́разка́ліахъ сѹда́тъ, и́ на
махѣ́та отъ сво́и́тѣ благода́рно мѹ́ запла́тіахъ
кредá-та.

17.) Ско́вѹднѣи́ подарѣ́ва спорѣ́дъ. не́го-
ко-то до́сто́йнство.

Белѣ́кѣи́ я́лекса́ндръ, ѣ́ быахъ много до́вро-
дѣ́теа́нѣи, и́ ско́вѹдствѣ́нѣи, еди́нъ не́го́въ

пріате́ль, именованный Пери́лаз: проснах отъ него де́сятъ тала́нти, за да даде́ даръ на него-вы тѣ двѣ дщери́. И Алекса́ндръ мѣ далъ петдеса́тъ, и Пери́лаз мѣ ре́калъ: добо́лы са де́сятъ та́хъ: бои́стинна о́ткѣща́лъ Алекса́ндръ; добо́лы са тебе́ да взе́мши де́сетъ тала́нты: но на мѣнини нса́ добо́лы да да́мъ то́лко.

18.) Прилу́крыти да́батъ оу́тѣше́ніе на роди́тели отъ сме́рти на сво́й тѣ ча́да.

Філосо́фъ Анаксаго́ръ бы́лъ с' него́вы ти пріате́ли, и разгово́ра́лъ са с' тѣхъ: и тогда́ доша́ и да́ли мѣ бѣ́сть ка́къ него́вы тѣ два́ма сыно́вѣ са оу́мре́ли, о́тъ ко́нто дру́гій не́маа́лъ, и о́нъ ни́какъ са не́смѣ́тиа́лъ, но рѣ́калъ: то́ва ни ѣ́ но́во, ни то́ неча́нно на мѣне́, за-що́ доврѣ́ зна́ахъ, ка́къ ги́ роди́хъ сме́ртны.

Діонъ сы́нъ Иппа́рино́въ, и Плато́новъ оу́чени́къ, са́бчиса́, да гово́ри за радѣ́ ѡ́вщи при-чи́ни: и въ то́ва вре́мѣ па́днаа́лъ него́ватъ сы́нъ отъ стра́хата́ въ двора́тъ до́лѣ, и оу́мре́а́лъ, и Діонъ зато́ва неизлу́книа́лъ него́во-то гово́рѣни, ни́то оста́внаа́лъ дѣло́-то си́.

Ксенофо́нтъ а́финскій філосо́фъ, оу́чени́къ Сокра́товъ, са́бчи́ са ве́дножда́ да же́ртвова́, и когда́ прино́скаше́ же́ртва-та, носіа́лъ вѣ́нецъ на гла́ва та́ си́ по о́бича́ю, доша́ и мѣ рѣ́кал: ка́къ него́ватъ сы́нъ Гріа́лъ, оу́мре́а́лъ въ во́а́тъ, и о́нъ катѣ́ чѣ́аъ вди́гнаа́лъ вѣ́нецъ

отъ гла́ва-то́ си́, и поса́ждо́ваа́лъ же́ртва-та: и ка́кто мѣ́ рѣ́ко́ха ка́къ ѣ́ повѣ́доно́сецъ оу́мре́а́лъ, тогда́ па́къ поло́жиа́лъ вѣ́нецъ на гла́ва та́ си́.

19.) Неу́чѣнный ѣ́, ка́мень нечу́кственъ.

Діогѣ́нъ філосо́фъ, собѣ́тѣ́ваше́ е́дногѣ́ владѣ́тельна́ да пробо́ди́ сына́ свое́гѣ́ в' оу́чи́анище́ то, да́са на́учи́ філосо́фіа́, и владѣ́тельный го́ попы́таа́лъ: и ка́къ по́лаза́ ще́ пріе́мни́ мо́а сы́нъ отъ оу́чѣ́ніе-то́ на філосо́фіа-та́; и Діогѣ́нъ мѣ́ отго́вориа́лъ. Когда́ са́ налу́бри́ на позо́рище́ то, нещѣ́ мо́жи́ и́къко́ да рѣ́че́ за него́: ка́мень сѣ́ди, ве́рхъ ка́мень.

20.) И́ща́та на пріате́лы́тѣ́ подова́ка да са́ ѡ́вщи.

Філосо́фъ Теофра́стъ ви́дѣа́лъ е́ди́нъ де́нь два́ма чело́вѣ́ка, ка́къ, хо́диа́и за́идно, отъ ко́нто е́ди́натъ бы́а́лъ мно́го рога́тъ, а дру́гій бы́а́лъ в' поса́дна́ сирѣ́машіа́ (нищета́), и по-пы́таа́лъ него́вы́ти у́чени́цы: ко́й са, ои́къзы; и ои́къа́ мѣ́ отго́вориа́н: ка́къ са́ два́ма чело́вѣ́цы, ко́нто и́маа́тъ по́мижа́дѣ́си ве́ли́ко пріате́лство: и філосо́фъ рѣ́каа́лъ: ка́къ про́чее́ бы́а́, е́ди́ный да ѣ́ рога́тъ, а дру́гій сирѣ́ма́хъ?

21.) Оу́мны́ти владѣ́тели са́ по́лазѣ́ватъ отъ у́корѣ́ній та́.

Філіппъ, ца́рь македо́нскій, чѣ́а́лъ, ка́къ а́финскі́и ви́ти́и (рѣ́торы) го́ хѣ́лаа́тъ в' наро́дны́тѣ́ собра́ніи́та, рѣ́каа́лъ: а́зъ до́лжестѣ́ва́мъ

велико приѣзистко на такоѣи. Защо когдѣ ма ѹкорѣватъ, стрѣватъ ма да ѡправа мой ти погрѣшки.

22.) Мно́го пѣти даро́кѣ ти ѡсапа́бватъ и мѣдрѣи тѣ.

Димосѡ́енъ ѡ.ѡ.инѣйскѣи битѣа, прѣаахъ мно́го грошѡ́кы отъ Мѣаісіа́нны тѣ посла́нны; ко́нто дошлѣ на ѡ.ѡ.ина, отъ Мѣа́нта за гражда́нски причи́ны, за да не хортѣ́ка протѣ́ко тѣхъ, и понѣ́же ѡщеши да налѣ́ри благопо́требна причи́на, ѡбвѣ́рзалъ брата́тъ сѣ с' врато́повѣската, и гово́риахъ на ѡи́кзы, ко́нто го пы́таха, какъ страда́ва отъ насмѡ́ркъ (хрѡпѡ́тница) и немѡ́жи да хѣ́ртѣ́ка. Тогда́ ѡди́нъ отъ сре́дъ наро́да ви́кнаахъ келега́сно: нестрада́вашъ отъ на́ смѡ́ркъ, но отъ сре́вронасмѡ́ркѣтко.

23.) Хи́трыи неподѡва́ва да ѡтми́рава, на заѡсла́бныти, за да не чѣ́и по́ мно́го.

Фѣаі́ппъ, ѡтѣ́цъ вели́каго ѡлекса́ндра, похѣ́анахъ сѣ́ отъ Пелѡпони́сіа́нныти, на ѡаимѣ́ичѣскитѣ́ по́двизы: ѡ́ негокы́те двѡра́ны го подка́наха да стѡ́ри ѡтми́ренїе́го, ѡменѣ́ваха ги не-благода́рны, и предѣ́рзны, и фѣаі́ппъ ѡмъ рѣ́каахъ: ѡ́ко пелѡпони́сіа́нныте, благодѣ́телствѣ́банны отъ мене́, гово́раахъ тоа́ко ѡша́кы берхѣ́ ми, ко́ликоаи по́лошебы за́нны шѣ́ха рѣ́ ѡ́ко ги заѡтвѡ́ра.

24.) Любоу́чителны́те, и любѡтѣ́рды те, прѣспѣ́ватъ (прокѡ́пѣватъ).

Клеа́нтъ, хрисѡ́ппѡкъ ѡу́ченикъ, кѣ́ахъ ѡ́ мно́го любоу́чителенъ, и тѣ́рдолюѡ́кѣвъ, за́що, да сѣ́ не лиши́ прѣ́зъ де́наахъ, отъ наѣ́кити сѣ́, ко́нто преда́ваше не́гоа ѡу́чи́тель Хрисѡ́пъ; тѣ́рдіа́са но́щемъ, и че́рпааши вода́ отъ ѡди́нъ ги́ранъ, и ѡ́ прода́ваше на ха́вѡтвѡрцы́ти, за да придо́ви́ва нѣ́ждныти за жи́кѣ́ннто.

„Ѣ́ккаидъ ме́гарскѣи, ѡу́чи́аа при сократи́, и ко́гато ѡ.ѡ.инѣ́ицыти пове́лаха, за да ѡу́ви́ватъ, ѡ́ко не́кой Ме́гарѡ́нинъ де́рзны да стѣ́пи к' ѡ.ѡ.ина, вели́ката та́а вѣ́да, немѡ́жа да возпрѣ́ Ѣ́ккаидѡвѡто жеа́нїе, за́що ке́черъ сѣ́ ѡу́ва́чаши сѣ́ же́нски дрѣ́хы, и дохѡ́ждаше отъ Ме́гара къ ѡ.ѡ.ина при Со́крати́, и воспрѣ́ймваше отъ не́гоа ѡу́че́нїе: и сѣ́тринта́ па́къ прѣ́дъ со́а-нечно́то истѣ́чани, ѡ́ва́ченъ с' сѣ́шитѣ́ дрѣ́хы, вра́щашиа наза́дь, ѡу́ Ме́гара.

25.) Оу́мни́аахъ ни сѣ́ воздѣ́га къ не́гоа-то благопо́лѣ́чїе, но па́матѣ́ствѣ́ва, и не́гоа ѡ́ заѡпо́лѣ́чїе.

ѡга.ѡ.ѡка́исъ кѣ́ахъ сѣ́иъ гранѣ́ски, ѡ́ба́че то́акоахъ мѣ́ ѡ́ помо́гнаа ѡ́рѣ́снїа́та, шѡ́то ста́наахъ ца́рь, на ѡ́стро́къ Ѣ́кеа́а, и воѣ́шиа, да сѣ́ неса́дѣи, да сѣ́ возго́рди за ца́рѣ́ско́то досто́инѣ́тко, за па́матъ на ѡ́тѣ́ческо́то не́гоа про-сторѡ́дѣ́тко, ѡ́ви́кваше все́гда да поа́ага на тра-

читеа, и когдато го зѣиваха, казваше; зѣивай, зѣивай о немилостиве мѹчителю, Анаксагоровата кожа; защо сѣшаго Анаксагора, никгдѹ неможинѹ да накажинѹ.

30.) Трѹдѹтъ и приаѣжаніето (залѹганіето), повѣждаватъ вѣстество, акоа сѹчи иѣкой да има вѣстѣвенны погрѣшки.

Димосѹенѹ и ѹиніенінатѹ, желѹше да стѹни рѣторѹ, но вѣстество сѹ протикаѹваше на неговото желѹніе: защо когдѹ гогорѹше, пракаше иѣкойси начертѹнствѹ, толико грѹзны, щото подканкаше сѹшатнанти наслѹхѹ: что сторѣ прочее Димосѹенѹ, ѹтразаахъ полкѹната блѹсѹ на глѹкѹта сѹ, за да го ѣ срама, да изаѹзва по торгатѹ, и дасѹ иѣкака на челоуѣцѹти, и посѹѣ сѹ затѹориахъ кѹ ѣдинѹ мааокѹ дѹма: гдѣто пригокарѹахъ битѹйскити пракила: и ѹѹпражнѹвашиа кѹ словѹѹта, полѹбихахъ предѹ негои и ѣдно ѹѹгледаао, кѹ коѣто глѹдаше тѣлесныти неговѹ ѹбразѹ, и ѹѹкачѹахъ верхѹ сѹ двѣ гѹли сѹвѹи, за да го вѹдѹтъ по рамамыти, който ѹбѹйкаше да ги побѹдѹга чѣсто, сѹ смѣшенѹ ѹбразѹ, и сѹ такѹкѹи способѹ, ѹпраки вѣстѣвенныти погрѣшки, и стѹнаахъ ѹнѹ, толико прочѹтъ ѹѹиніенскѹи Димосѹенѹ.

31.) Нѣкой предѹ смѣртѹта нѣ ѣ блаженѹ.

Крѣсѹ, царѹ андѣскѹи, показавѹ на ѹѹиніенскаго законноположника ѹѹлона, прекалѣкѹити

неговѹ сокрѹвѹща, и сѹ велика гордость мѹ рѣкаахъ, кѹдѹахъ ли сѹ по сѣтѹа дрѹгѹго поблагодѣчнаго и поблаженнаго отѹ мене, и ѹѹлонѹ рѣкаахъ: ѹзѹ казѹахъ, какѹ Крѣсѹ ѣ превѹгѹтъ и великѹ владѣтель, ѹваче неслѣа да го именѹваахъ блаженна, догдѣ несокѹрши влагодѣчно жикѹтатѹ сѹ, какѹ чѹ тоа Крѣсѹ ѹѹкѹриахъ ѹѹлона, кѹто безѹ ѹѹлнаго, защо нищо немѹса кѹждаао великото негово благополѹчѣе. Подѹри тѹа, воздѹкѹгнаахъ Крѣсѹ вранѹ верхѹ Кѣра, царѹ персѣйскаго, и повѣдѹаахъ Крѣсѹ отѹ него, и не сѹмо сѹ аниѹахъ отѹ царството и свобѹдството сѹ, но повѣлаахъ Кѹро да го жѣвѹ изгорѹтъ предѹ всѹчкото множество, когдѹ го воздѹгаха кѣрѹанѹ верхѹ ѹганатѹ, келегаѹсно Крѣсѹ кѹкнаахъ трѣжда: ѹѹлонѹ! ѹѹлонѹ! ѹѹлонѹ! и понѣже бѹахъ Кѹро тѹмо, и чѹахъ име то на ѹѹлона, попытаахъ Крѣса, кой ѣ бѹахъ ѹѹлонѹ, и защо го ѣ кѹкаахъ, и Крѣсѹ сказаахъ всѹчката истина, и Кѹро кѹто развѣраахъ причината, свобѹди Крѣса отѹ ѹганатѹ, и предпочѹташе го сѹ много погѣсть, до краѣ негова жикѹтъ.

32.) Смѣртѹта ѣ неотмѣнна.

Ѣдинѹ корабленикѹ (гемѣчѹа) хваѣзи кѹ ѣдинѹ корабѹ, за да странствѹва дааеко, и ѣдинѹ граждѹненѹ мѹ сѹ стрѹваше, какѹ ѣ поѹменѹ отѹ корабленикатѹ, гогори мѹ, прѣате

лю! гдѣ оумрѣлаз ващати, и корабляеника от-
вѣща, какъ оумрѣлаз въ едно коработрошеніе,
но деда ти, рѣкалъ гражданина, гдѣ оумрѣ,
въ морето рече корабляеника, корабострошилъ отъ
одно сіано треколеніе, но прѣотецъ ти, рѣкалъ
пакъ гражданина, гдѣ оумрѣлаз, въ морето:
рѣкалъ корабляеника, понѣже сѣ оударилаз кора-
ватъ на единъ камень, казалаз мѣ гражданина,
какъ смѣиши да хваѣваши въ морето, когдѣ
всичкѣи ти твои прѣотцы сѣ погубиша въ него,
както сѣ глѣда многодержнобѣи си, на тыа
хѣраты мѣ отгокорилаз корабляеника, молима,
кажи ми гдѣ оумрѣлаз твои отѣцъ, много-
спокойно на ѡдаратъ, рѣкалъ гражданинатъ,
но прѣотецъ ти, рѣкалъ корабляеникатъ гдѣ
оумрѣлаз, и ѡиъ спокойно на ѡдаратъ, отвѣща
корабляеникатъ, какъ смѣиши да спаваши на
ѡдаратъ, катѣ всички ти ти прѣотцы измрѣха
на него.

За подобныѣ добронравны ѡбразы.

Четыри наѣки подовака да наѣчи
человѣкъ въ тоа животъ

1.) Подовака да познай самъ себѣ, от-
какѣо нѣщо ѣ созданъ, ѡтъ гдѣ вѣстѣенно
пронсѣжда: за коа причина, тои человекъ сѣ
намѣрева въ тоа свѣтъ (мѣръ), и какѣо ще ста-
ни послѣ тѣлесната смѣръ, смышляющѣи не-
гобата тѣлесна немошь, и дѣшевното си без-
смѣртѣе.

2.) Подовака да познай бога, создателя
на всѣхъ, и зиждителя: коа то наѣка мѣжи
да ѣ наѣчи отъ вѣстѣеннаго свѣта, сѣрѣчь,
отъ толико всемѣдры зданства (напрѣки), ко-
и то нѣждно показкатъ единого бога творца;
отъ словесното, и оумното возкышеніе, и раз-
сѣжденіе, което самъ человекъ да познай бо-
га, ѡтъ бога прѣлаз: и отъ вѣрата, коа то
сѣ наѣчихми отъ свѣтѣи ти пророцы, апосто-

ли, вожѣственній ѡтцы, и мѣченицы, на собор-
наа востѡчна цѣрква, който оутвердиха една
кѣра кз вѡгъ, съ неисчѣтны чѣдеса.

3. Подобава да познай и другити бѡ-
жии тѣари, отъ коѣто са придобыла многоученіе-
то, отъ чѣстото прочитаніе, и отъ поученіето
на оученицѣ, и добронравницѣ мѣжи.

4.) Подобава дася научи добронравното
оученіе, коѣто поучава насъ, нашии долги;
пѣтебѡдствока ны ивно кз добрыи работы,
който подобава да пракими, и заныти, отъ
който подобава да откѣгками, дава намъ из-
вѣстныи правила да разсѣждаваме добрѡто
отъ злобо, и какъ добрѡто ѣ ѡно, коѣто воз-
гледка да сохраниава челоуѣкатъ, и да го со-
твори совершенна, а лошавото ѣ ѡно, коѣто
гледка да повреди, и да развали челоуѣка, ло-
шавото, коѣто повреждава токмо насъ, а на
другити челоуѣцы быка полѣзно, тобаса на-
рича добрѡ произколѣніе, и ѡправданіе на до-
бродѣтелството, зашѡ, ако рабѡтили иѣком
рабѡта, отъ коѣто ныа са повреждаваме, а
кѡсѣ други, отъ неѣ ползѣватъ, тогда стрѣ-
ваме велико добродѣтелство.

Добронравіето на кѣрата ѣ, добрыи ра-
боты, който ны поучава цѣрковата, то ѣ
соединѣніето на много ѣдинобѣрній челоуѣцы,
който кѣратъ вѣ ѣдинаго бѡга творца всѣхъ,

който мздобоздава на праведныи, и мѣчи
неправедныи, и велика ѣ саѣпѡта и лѣдѡсть
на ѡнѣзи, коѣкѡто смѣщаватъ тѣѣ кѣзка, и
челоуѣческѡто соединѣніе, коѣто возгледка на
благополѣзнѡто тѣхѡ спокойство.

Поѣзѡками са отъ кѣрата, когдѣ мы чрезъ
добронравна та наѣка рабѡтиме нашии дол-
гови: кѣрата намъ ѡбѣщава мздобоздааніе,
и воспріѣтіето на добринъ тѣ: прочее кѣрата
ѣ оутвержденнѡто ѡснованіе на правнѡученіето,
тѣѣ ѣ тайнственната оузда на челоуѣчески тѣ
стремяніята, и самѡто оутѣшеніе на тѡѣ жи-
вѡтъ: зашѡ челоуѣцыи безъ кѣрата, несмы-
шляватъ добрѡто, кѡтѡ добрѡ: илѣи злобо, ка-
тѡ зло, ѡскѣнь ѣгдѣ, илѣи злобо, илѣи добрѡто,
возгледка кз ѡсѡбната тѣхѡ поѣза, кактѡ и
лицемѣрцыи, когдѣ кѣрата понѡска на тѣх-
ны тѣ ѡхѡти, илѣи на тѣхѡто лицеѡимство,
тогда са иѣляватъ благогѡѣины, и рекниѣте-
ли на кѣрата. Ѳвѣче коѣкѡто кѣратъ несо-
мнѣнно кз праведнаго бѡга на кѣхъ, оупѡваю-
щи, отъ негѡкѡто благоуѣтрѡбіѣ, и воспріѣмѣ-
ніето на вѣчныи добринъ, тѣиѣа ксегдѣ до-
брий, и праведный, терпѣцій, ксички злопри-
хѡдны, неправедны, и хѣлѡны на нечестѣивѣтѣ,
съ несмѣщенна дѣшѣ.

Ѳще цѣрковната кѣра поучава насъ, да
кѣрваме, во ѣдинаго вѣта творца всѣхъ, трѣ-

ипостаснаго, оца, сына, и сятаго дѣха. Со-
вершающіи наши ти подобны, спорѣхъ божѣ-
ственна та заповѣдь: защо то безъ подобны
тѣ, именѣвалися, ащѣ и лицемѣрцы.

Вѣре нѣ поучава, какохъ долгъ имамы
на бога, къ самы себѣ, и на ближнаго нашего.

И на бога долженствѣваемъ да мѣ сѣжи-
ми благоговѣнно отъ всѣхъ дѣшѣ, и сер-
дце, славолюбивѣ него-то вселѣе, и благода-
рѣе нѣмѣ, за ради, къ намъ неисчѣтны ти
негови добродѣтели, исповѣдаючи вседѣш-
но покорѣніе то си, на него-та божественна
бола. За всѣхъ ти наши противніи пред-
стоѣнства.

И на самы себѣ долженствѣваемъ, да го
любими, не любовь особна, и разбрашенна,
презирающе сохѣмъ на ближнаго нашего лю-
боватъ, защо тогда пристѣпками божествен-
ніятъ законъ, коѣто говори: „возлюбивши и
ближнаго твоего яко самъ себѣ: къ тоѣ са
закаюча, и къ ближнаго долгатъ.

За особната наша полза добро- дѣтелства са пѣтъ.

А. Безъ никаква вѣда на ближнаго нашего.

Иѣдрость та съ благоразуміе-то. Б. мѣр-
ность съ почесткованіе-то. Г. мѣжество-то дѣ-
шевно, и тѣсно. Д. лѣность та на рѣководѣ-
ліе-то. Е. чистота тѣсна, на обавка та, на
сѣдѣлица та, и на всѣхъ тѣ правда та.

Иѣдрость та и цѣломѣдріе-то составѣ-
катъ челоѣка, за да познай иже-то, как-
ко мѣ ѣ полезно, и що мѣ ѣ вредѣтелно, за
да пригледѣва полезно ти на него-то по-
стоѣнство.

Неѣчѣніе-то, илѣ безѣмство-то, всѣхъ часъ
докѣратъ челоѣка, къ вѣдственни погрѣшки.

Челоѣческа-та мѣдрость состоѣва за да
го подѣнка на добродѣтелственн-то дѣліе.
Защо вѣстинный оѣченъ неса благодарѣва
тоѣмо за да познаѣва добрѣ-то: но да ѣпра-
ваѣва, и состоѣва живѣтатъ си съ подражаніе
на дрѣги тѣ челоѣцы.

Человѣческо-то благоразѣміе состоѣка за да предѣлѣжда сабѣаины ти, и крѣатѣ на ксѣ-кака причина, за да ѡтвѣтѣка ксѣка сабѣаина вѣда, и да са погрѣжка цѣломѣдро за полѣзны ти, предѣ смѣшлѣющій нѣгово-то благополѣ-чїе, и за тѣмъ жикѡтѣ, и за вѣдѣщїа.

Безѣмство то, и неѣченїе то составляѣбатѣ такоѣго челоѣка, данѣ промышлѣка нѣговы ти дѣжѣнїи (марданї та) на себѣти рѣботы, нитѡ жикѣнїето си кѣ дрѣгити, тегѡ рѣди па-да ксѣкїи дѣнь, на прескѡрѣны постоѣнства: и тако са сасыпѣка помѣло, мѣло самѣз себѣ: соксѣмѣ разсыпка и нѣговото бытїе дѣшебно, и тѣлесно.

Воздержанїето, и мѣрностѣ ѣ, благоразѣм-на та оѣзда, на безчїнныти страсты, зацѡ кѡнто са подкѣнка безѣмно кѣ стремлѣнїи та на нѣговата пѡхоть, и спѣдка кѣ безконѣчно погѣблѣнїе (сасыпѣ).

**Говаршенства на мѣрности сѣ жи-
вотното воздержанїе, цѣломѣдрїето,
и кѣ всїчкитѣ добрѣ пѡчестѣ.**

Жикѡтната мѣрностѣ, пѡмѣзѣка кесмѣ тѣ-лесното здравїе, и дѣшебно, зацѡ воздѣржнїи челоѣкѣз лѣсно разтворѣка мѣрното нѣгово жи-вѡпитанїе, нѣговити мѣсли сѣ чїсти, подкѣн-

каса нелѣнностно на рѣботити си: оѣстарѣка безѣ болѣстѣ, рѣдкаса кѡлкото добринї мѣ ѣ подарїла божѣственната прѡмысль, и ѡтѣ нѣ-гокото благоразѣмство предѡкѣлѣ, и ѡтѣ ѣд-нѡ такоѡ добродѣтелство, погѣбѣбатѣ то-лико и зрѣдны мѣдѣбоздѣнїи, на такоѡго челоѣка.

Лѣкомство-то, и пїанство-то прѣбатѣ, лѣ-комаго челоѣка, да и дѣ много истѣта, да ги разтворѣка (смѣла) сѣ велика мѣка. Да оѣ-сѣща тѣхчинѣ на тѣлото сї и на оѣмѣтѣ сї. Да стѣка недѡстѡнїи, и неѡспрїѣтнїи, на ксѣ-кое полѣзно оѣченїе, и нѣждны рѣботы, да ѣ ксѣгдѣ подлѣжѣнїи на ксѣкаккы волѣстї; да оѣстарѣка сирѡмѣхѣ и ѡкалѣнїи безѣ кремѣ. И кїнопїнѣатѣ и пїѣнїнѣатѣ гѡ сотѡрѣбатѣ, да илѣ ксѣгдѣ нѣгоѡ оѣмѣ разлѣтѣнїи, да вїѣка и грѣлѣце и оѣмрѣза на челоѣчески тѣ ѡвѣдѣ, да прїдѡвѣка много неспрїѣтели, и да стїга оѣ лѡшакѣ крѣи.

Воздержанїе-то оѣпѣзѣка на челоѣка совер-шенство-то и сїла-та на оѣмѣ, и тѣлото, сѣ ѣднѣ ѡсѡбѣна чїстѡтѣ на внѣшнїи и внѣтрен-ни тѣ чѣкстѣка.

Некѡздѣржнїи челоѣкѣз на тѣлесни тѣ страсты, ѡстаѣка всїчки тѣ нѣговы рѣботы, и соксѣмѣ пѣда кѣ срѣлнїи ти нѣговы слѣсты и пѡхоты, тѡрѣнїи прѡтїѣно божѣственнаго,

ти цѣлители, които прии́кнаха добръ, и испи́саха за това: и казватъ какъ, ко́лко-то са кни́матели, на тѣ́сна та чистота, на ова́тка та, на до́моки тѣ, неподлежа́ватъ а́бсо на бо́лести ти.

По́лезни, и нѣждни добродѣ́тельства на добро́-то, и благополѣ́чно-то состо́аніе, на всѣ́ка фамі́ліа.

Добро́то домо́строѣніе: о́тѣческаа любѣ́вь: сопрѣ́жескаа любѣ́вь: ча́днаа любѣ́вь: бра́тескаа любѣ́вь: и срѣ́днаа: че́сть, и до́лгъ на господа́ри тѣ, и на са́бги тѣ.

Добро́то домо́строѣніе ѣ́ за сопрѣ́жеско то благополѣ́чїе. Когда́ нѣгокъ господа́ръ ѣ́ кни́мате́ль на и́ждикѣ́нствата си́ (харчо́вы разхо́ди) не разно́са и́ждика́ва, ни́то за се́бе си́, ни́то за фамі́ліатаси, с́четно (за́ладно) и́ждикѣ́ніе. Но жи́кѣ́и благода́рно, на́мѣ́рното нѣго́во состо́анство, ко́ето ѣ́ о́снованіе на благополѣ́чїето въ то́а жи́вѣ́тъ.

О́тѣческаа любѣ́вь ѣ́, добродѣ́теле́ството на роді́тели́тѣ, за кни́мате́лното отх́ра́нваніе,

и доброто поучение на чадата: да са грижатъ да насадятъ въ тѣхната нѣжна възраст, добри начала на добродѣтелствата, и понапредъ отъ всѣхити божественни закони на нашата кѣра, за да воспріематъ мздобоуданіе отъ бога, едно благодареніе въ тѣхнѣтъ животъ, и помощъ отъ добритѣ чѣда, на противнитѣ тѣхни обстоятелства, въ тѣхнитѣ старини.

Соединеніето и доброто соглашеніе на свръхжесткото, което произхожда отъ единодушната и искренната любовъ, приноска на фамиліята премного добрини, сирѣчь: миръ, здравіе, благополучіе, и божественное благословеніе на домохити.

Несогащеніето оумиразата, и ненависта междѣ жената и мъжатъ, докарватъ всегашна печаль слѣзненіе, безчїніе, и лѣнность за доброто отхраниване на тѣхнитѣ дѣца, и злополучїето, и фамилінското погубленіе, и разсѣпкани.

Омнѣкната любовъ въ родителитѣ е, какъ чадата въ доброто отхраниване, и благочїнното поученіе, оутѣшатъ родителската любовъ, и подканатъ на благослабность та, почитаніе, и благоуваженіето, на тѣхъ, и послѣднитѣ имъ спомогатъ на старо време.

Братскаа любовъ и соединеніето на фамиліи ти, доноситъ помощъ та помеждѣ си въ противнитѣ тѣхни обстоятелства: защо несогащеніето, и раздѣленіето братско, и сродно, докарва невозможность.

Доброхити на господаритѣ, и на слугитѣ е, совершенството на добритѣ работи, отъ слугитѣ са должествѣка, ревность, вниманіе, почитаніе, кѣрность, оутѣрдїе, и покореніе; а отъ господаритѣ должествѣка правда, челоуколюбїе, внимателно оправаніе, и тихость.

Правдата состоѣка, за да не стрѣкамы на нѣкомѣ онова, което нещѣмъ да направимъ дрѣгги намъ, сирѣчь: което ты мразиши дрѣггимъ не дѣй прави.

И благоуваженіето, и челоуколюбїето состоѣка за да правимъ на дрѣгитѣ онова, което обичамъ, да направимъ дрѣгги намъ: да процѣкамы нашии неприѣтели всегашно: да поминаваме и да спомогаме немощнитѣ си ромаси, и да смѣ добри на всѣхитѣ.

Добрината на образа состоѣка, за да внимаваме съ извѣстїе правдата на дрѣгитѣ: сирѣчь, да не побреждамы никого нитѣ слабому, нитѣ дѣламу: защо безъ така добродѣтелство, впадѣтъ челоуки въ много злополучества, и совлазны, отгдѣто произхо-

ждатъ, непрабдыти, браздыти, грабѣтел-
ската, и оубѣйствата.

Ирѣзната простота ползѣва челоуѣка, за
да коздържа неговити потребности, и охоты,
да любви само нѣждныти, и сѣщо полѣзныти:
и предъ всѣхъ, за да отвѣрка сѣтвыти
нѣжикѣниа: който разсѣпкатъ неговото имѣт-
ство, и го напрабатъ сиромѣхъ, и окаѣненъ
на дрѣгитѣ.

Отѣческата любовь состѣи, за да сопри-
тѣчавати всѣхъ споредъ силата си за оупѣз-
ваніе на благополучното негово состоѣнство,
когда са бѣне отъ бразытѣ: всѣхъ жикѣ-
татъ си да го захищава: да са покорѣва на
неговитѣ сѣдѣлица, и да дава добаръ при-
мѣръ на неговы тѣ сограждани съ чѣстното,
и прѣведното негово житѣство и прочаа.

Гдѣто ѣ отѣческаа любовь, тамо цакѣатъ
много чѣстны добродѣтелества, който ги по-
клѣва, бѣдинъ согражданинъ, който можѣ да
помогне на отѣчесткото и не мѣ помага. За то
мѣлимъ, коако то странствѣватъ, и живѣатъ
по странниѣ царства, да мѣслатъ добрѣ, и да
притечѣ всѣхъ, за отѣческата полза!!!

Конецъ второй части.

ЛОНДОНЪ КОРАМЪДЪ НЪСЪН

АТЪЗЪ

ΠΟΖΗ ΕΠΙΣΚΟΡΗ ΗΛΙΣΑ
ΚΕΤΑ

1957r.

1986

1988r.

1988r.

